

UOT 37.01.

Günay Sədrəddin qızı Məmmədova
fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktorant
Gəncə Dövlət Universiteti
<https://orcid.org/0009-0009-5111-7931>

MAGİSTRANTLARIN MÜSTƏQİL İŞİNİN TƏŞKİLİNDƏ
İKT-dən İSTİFADƏ

Гюнай Садреддин гызы Мамедова
докторант по программе доктора философии
Гянджинский государственный университет

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИКТ В ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ
РАБОТЫ МАГИСТРАНТОВ

Gunay Sadreddin Mamedova
doctorial student in the program of doctor of philosophy
Ganja State University

USE OF IKT IN ORGANIZING INDEPENDENT WORK OF MASTER'S STUDENTS

Xülasə. Magistrlərin müstəqil işinin (MMİ) təşkilində məqsəd onlarda müstəqil tədqiqat və araşdırma bacarığının formalaşdırmaqdır. MMİ zamanı onlara İKT-dən istifadə imkanları və bacarıqları yaratmaq təhsilin mühüm şərtlərindəndir. Bunun üçün universitetlər müəyyən hazırlıq işləri aparılmalı, proqram-texniki və metodiki təminat məsələlərini həll edilməlidir, tədris aparən müəllimlər və magistrantlar bu imkanlarla tanış edilməlidir. İlk hazırlıq işləri görüldükdən sonra magistrlərin müstəqil işlərinin təşkilində İKT-dən istifadə səmərəli ola bilər. MMİ-nin təşkilində “Elektron təhsil platformaları”ndan istifadə, o cümlədən virtual kurslar yaratmaq üçün Moodle, Google Classroom və ya Blackboard kimi platformalardan istifadə etmək, magistrin istənilən vaxt sistemə daxil olub öyrənməsi üçün onlayn mühazirələr, təqdimatlar, məqalələr və digər materialların vaxtında ATM tərəfindən yerləşdirilməsi zəruridir. Bu məsələlər beynəlxalq təcrübədə özünü müsbət tərəfdən göstərmişdir.

Açar sözlər: *universitet, magistr, müstəqil iş, İKT, platforma, Moodle*

Резюме. Целью организации самостоятельной работы магистров (СРМ) является формирование у них умений и навыков самостоятельно вести исследования по специальности. Одним из важных условий эффективной организации СРМ является использования ИКТ. Для этого вузы должны провести определенную подготовительную работу, решить программно-технические и методические вопросы, обучить преподавателей и магистров этим навыкам и умением. После проведения первоначальной подготовительной работы использование ИКТ при организации СРМ может быть эффективным. Использование «Электронных образовательных платформ» при организации СРМ, в том числе применение виртуальных курсов, использование таких платформ, как Moodle, Google Classroom или Blackboard для предоставления контента, онлайн-лекций, презентаций. Эти вопросы эффективно решены в международном опыте.

Ключевые слова: *университет, магистр, самостоятельная работа, ИКТ, платформа, Moodle*

Summary: The goal of the organization of independent work of masters (CPM) is the formation of their skills and abilities to conduct independent research in their specialty. One of the important conditions of

the effective organization of SRM is the use of ICT. For this, universities must conduct certain preparatory work, solve software-technical and methodological issues, train teachers and masters with these skills and abilities. After the initial preparatory work, the use of ICT in the organization of SRM can be effective. The use of “Electronic educational platforms” in the organization of SRM, including the use of virtual courses, the use of such platforms as Moodle, Google Classroom or Blackboard for the provision of content, online lectures, presentations. These issues have been effectively resolved in international experience.

Keywords: *university, master, independent work, ICT, platform, Moodle*

1. Müstəqil iş tədris prosesinin ən mühüm forması kimi

Müstəqil iş – magistrlərin auditoriyadan kənar (auditoriya) vaxtda müəllimin tapşırığı ilə və metodiki rəhbərliyi altında, lakin onun birbaşa iştirakı olmadan yerinə yetirilən planlı tədris, tədris-tədqiqat, elmi-tədqiqat işidir.

Ali təhsil müəssisəsində (ATM) tələbələrin müstəqil işi magistrin tədris və elmi fəaliyyətinin mühüm növüdür. Təhsil alanların müstəqil işinin təşkili təhsil modelinin səriştəli həyata keçirilməsində ən vacib məsələlərdən biridir. Bu, təkcə tədris fənlərinin mənimsənilməsi zamanı müstəqil işin payının artırılması ilə deyil, həm də təhsilin şəxsiyyətin həyat strategiyası kimi qavranılması ilə bağlıdır. Fasiləsiz təhsilə motivasiya, ümummədəni və peşəkar səriştələr əmək fəaliyyətinə uğurla daxil olmaq və öz həyatı planlarını həyata keçirmək üçün şəxsiyyətin zəruri resursuna çevrilir. Magistraturada tədrisin əsas vəzifəsi özünüinkişafa, özünütəhsilə, innovativ fəaliyyətə qadir magistrantın yaradıcı şəxsiyyətinin formalaşdırılmasından ibarətdir.

Magistrlərin müstəqil işinin rolunun gücləndirilməsi ATM-də təlim-tərbiyə prosesinin təşkilinin əsaslı surətdə yenidən baxılması deməkdir. Təlim-tərbiyə prosesi elə qurulmalıdır ki, öyrənmək, müasir dünyada peşə fəaliyyətinə uyğunlaşma üsullarını mənimsəmək bacarığını inkişaf etdirə bilsin. Bu, biliklərə aktiv surətdə yiyələnmə metodlarına, yaradıcı qabiliyyətlərin inkişafına, şəxsiyyətin tələbatları və imkanları nəzərə alınmaqla “konveyer” üsulundan fərdi təlimə keçidə istiqamətlənməni nəzərdə tutur. Magistraturada təhsil magistrantların təhsil prosesində geniş iştirakını, onların akademik azadlıqlarının reallaşdırılması imkanını, kollektiv tədris formasından fərdi tədris formasına keçidi, nəticələrə görə məsuliyyətin artırılmasını nəzərdə tutur. [1].

Cəmiyyət müasir mütəxəssisə qarşı kifayət qədər geniş tələblər irəli sürür. Bunların arasında məzunlarda müxtəlif mənbələrdən müstə-

qil surətdə bilik əldə etmək, əldə etdiyi məlumatı sistemləşdirmək, konkret maliyyə vəziyyətini qiymətləndirmək qabiliyyəti və bacarıqları mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Belə bacarığın formalaşması bütün tədris dövründə magistrlərin praktiki dərslərdə iştirakı, yoxlama tapşırıqları və testlərin yerinə yetirilməsi, kurs və buraxılış ixtisas işlərinin yazılması vasitəsilə baş verir. Eyni zamanda magistrlərin müstəqil işi bütün tədris prosesində həlledici rol oynayır.

Magistrlərin müstəqil işinin formaları müxtəlifdir. Bunlara aşağıdakılar daxildir:

- tədris, elmi və metodiki ədəbiyyatın, rəsmi, statistik, dövrü və elmi məlumatın elektron vasitələrindən istifadə etməklə dövrü nəşrlərin materiallarının öyrənilməsi;
- məruzələrin və referatların hazırlanması, buraxılış ixtisas işlərinin yazılması;
- konfransların, kompleks elmi tədqiqatların işində iştirak.

Müstəqil iş magistrləri elmi yaradıcılığa, aktual müasir problemlərin axtarışına və həllinə cəlb edir.

2. Magistrantların müstəqil işinin (MMİ) məqsədi və əsas vəzifələri

MMİ-nin təşkili və həyata keçirilməsində əsas məqsəd magistrin təhsilinin – magistrin hazırlığının məqsədi ilə üst-üstə düşməsidir. MMİ-nin təşkili zamanı vacib və zəruri şərt fəaliyyət üçün müstəqil işləmək bacarığının formalaşdırılmasıdır.

Magistrlərin müstəqil işinin məqsədi fundamental biliklərə, peşə səriştələrinə, profil üzrə fəaliyyət bacarıqları və vərdislərinə, yaradıcılıq, tədqiqat fəaliyyəti təcrübəsinə yiyələnməsidir. Magistrantların müstəqil işi müstəqilliyin, məsuliyyətin və intizamlığın, tədris və peşəkar səviyyəli problemlərin həllinə yaradıcı yanaşmanın inkişafına kömək edir.

MMİ-nin vəzifələri aşağıdakılardır:

- magistrlərin əldə olunan nəzərə bilik və praktiki bacarıqlarının sistemləşdirilməsi;

- nəzəri biliklərin dərinləşdirilməsi və genişləndirilməsi;
- normativ, hüquqi, sorğu-məlumat sənədləri və xüsusi ədəbiyyatından istifadə bacarıqlarının formalaşdırılması;
- tələbələrin idraki bacarıq və fəallıqlarının yaradıcı təşəbbüsünün, müstəqilliyinin, məsuliyyətinin və intizamlılığının inkişaf etdirilməsi;
- müstəqil təfəkkürün, özünüinkişaf, özünü-təkmilləşdirmə və özünüreallaşdırma qabiliyyətinin formalaşdırılması;
- tədqiqatçı bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi;
- yekun məqbul və imtahanlara səmərəli hazırlıq üçün seminarlarda, praktiki və laboratoriya dərslərində, kurs işlərinin və buraxılış ixtisas işlərinin yazılması zamanı toplanmış və əldə olunmuş materialdan istifadə.

Müstəqil işin uğurluluğu bir sıra şərtlərlə müəyyən olunur. Onlara aşağıdakıları aid etmək olar:

- məqsədyönlü planlaşdırma və səmərəli təşkilatçılıq;
- magistrlərin tapşırıqları yerinə yetirməyə motivasiyası;
- səmərəli məsləhət dəstəyi;
- müstəqil işin növləri və formalarının müxtəlifliyi;
- müstəqil işin yaradıcılıq prosesinə çevrilməsi məqsədilə magistrantların lazımı metodiki və informasiya resursları ilə təmin edilməsi.

3. Magistrlərin müstəqil işin növləri

ATM-nin təhsil prosesində iki növ müstəqil iş fərqləndirilir: müəllimin rəhbərliyi ilə auditoriya işi və auditoriyadan kənar iş. Bu iş növlərinin sıx qarşılıqlı əlaqəsi onun yerinə yetirilməsi nəticələrinin fərqləndirilməsini və səmərəliliyini nəzərdə tutur, bu isə tədris prosesinin təşkilindən, məzmunundan, məntiqindən (fənlərarası əlaqələrdən, perspektiv biliklərdən və s.) asılıdır.

Fənn üzrə auditoriya müstəqil işi tədris dərslərində müəllimin bilavasitə rəhbərliyi altında və onun tapşırığı əsasında yerinə yetirilir. [2].

Auditoriyadan kənar müstəqil iş magistr tərəfindən müəllimin tapşırığı ilə, lakin onun bilavasitə iştirakı olmadan yerinə yetirilir.

Magistrlərin müstəqil işinin (müəllimin iştirakı olmadan) əsas növləri aşağıdakılardır:

- İnformasiya təhsil resursları (elektron dərslər, elektron kitabxanalar və s.) daxil olmaqla mühazirəçinin tövsiyə etdiyi tədris ədəbiyyatı bazasında mühazirələrin konspektinin (məzmununun) formalaşdırılması və mənimsənilməsi;
 - referatların yazılması;
 - seminarlara və laboratoriya işlərinə hazırlıq, onların tərtib edilməsi;
 - bilik sahələri (pedaqoji, psixoloji, metodiki və s.) üzrə müvafiq jurnallardan izahlı məqalələr siyahısının tərtib edilməsi;
 - məqaləyə, vəsaitə rəylərin hazırlanması;
 - mikrotədqiqatların yerinə yetirilməsi;
 - praktiki layihələrin hazırlanması;
 - ayrı-ayrı məsələlərin həlli, nümunə hesablamaların, fənlərin məzmununun ayrı-ayrı bölmələri üzrə hesablaşma-kompüter və fərdi işlərin aparılması və s.;
 - elektron tədris və attestasiya testləri bazasında kompüterlə cari özünüyoxlama və müvəffəqiyyət dərəcəsinin yoxlanılması.
- Magistrlərin müəllimlərin iştirakı ilə müstəqil işinin əsas növlərinə aşağıdakılar aid edilir:
- cari məsləhətləşmələr;
 - kollokvium (fənlərin məzmunca mənimsənilməsinin yoxlanılma forması kimi, tədris planında nəzərdə tutulan məsləhət saatlarında);
 - ev tapşırıqlarının qəbulu və yoxlanılması (praktiki dərslər zamanı);
 - laboratoriya işlərinin qəbulu və müdafiəsi (laboratoriya işlərinin keçirilməsi zamanı);
 - fənlər çərçivəsində layihələrin yerinə yetirilməsi (rəhbərlik, məsləhət və müdafiə, tədris planı ilə nəzərdə tutulan saatlarda);
 - tədris-tədqiqat işinin yerinə yetirilməsi (rəhbərlik, konsultasiya və müdafiə);
 - təcrübələrin keçirilməsi və nəticələrin tərtibi (rəhbərlik, peşə bacarıq və vərdişlərin formalaş səviyyəsinin qiymətləndirilməsi);
 - Buraxılış ixtisas işinin yerinə yetirilməsi (rəhbərlik, məsləhət, buraxılış ixtisas işlərinin müdafiəsi) və s.

4. Magistrlərin müstəqil işin təşkili

Magistrlərin müstəqil işinin təşkili metodikası öyrənilən fənnin strukturu, xarakteri və xüsusiyyətlərindən, onun öyrənilməsinə sərf

olunan saatların həcmindən, magistrlərin müstəqil işi üçün tapşırıqların növündən, magistrlərin fərdi keyfiyyətlərindən və tədris fəaliyyətinin şəraitindən asılıdır. [2].

Magistrlərin müstəqil işinin təşkili prosesinə aşağıdakı mərhələlər daxildir:

- hazırlıq mərhələsi (məqsədlərin müəyyən edilməsi, proqramın tərtib edilməsi, metodiki təminatın hazırlanması, avadanlığın hazırlanması);
- əsas mərhələ (proqramın həyata keçirilməsi, informasiya axtarışı, biliklərin mənimsənilməsi, emalı, tətbiqi, ötürülməsi üsullarından istifadə, nəticələrin qeydə alınması, iş prosesinin özünütəşkili);
- yekun mərhələ (nəticələrin əhəmiyyətinin qiymətləndirilməsi və təhlili, onların sistemləşdirilməsi, proqramın və iş üsulları səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, əməyin optimallaşdırılması istiqamətləri haqqında nəticələr).

Magistrlərin müstəqil işinin təşkilini aşağıdakılar təmin edir: fakültə, kafedra, tədris-metodiki şöbələr, müəllim, kitabxana, texniki tədris vasitələri, İKT, nəşriyyat və s.

Müstəqil iş prosesində magistr özünütəşkil, özünüyoxlama, özünüidarəetmə, özünürefleksiya vərdisləri qazanır və tədris fəaliyyətinin aktiv müstəqil subyektinə çevrilir. [2].

Müəllimin nəzarəti altında müstəqil işi yerinə yetirərkən magistr aşağıdakıları etməlidir:

- magistrlərin müstəqil işinə daxil edilən və müəllim tərəfindən həmin fənn üzrə Ali peşə təhsili üzrə təhsil standartlarına uyğun olaraq təklif edilən minimum məzmunu öyrənməli;
- müstəqil işi müəllim tərəfindən təklif olunan qrafikə uyğun planlaşdırmalı;
- magistr müstəqil işi tədris planı və müəllimin iş proqramı ilə nəzərdə tutulan təşkilati formalarda yerinə yetirməli;
- müstəqil işi yerinə yetirməli və onun nəticələrinin təqdim edilməsi qrafikinə, magistrlərin müstəqil işi üzrə hesabat növlərinə və müddətlərinə uyğun hesabat verməlidir.

Magistr müəllim tərəfindən həmin fənn üzrə dövlət təhsil standartlarına uyğun olaraq təklif edilən minimum məzmunundan əlavə aşağıdakıları edə bilər:

- materialın məzmununun işlənmə səviyyəsini (dəriniyini) müstəqil surətdə müəyyən etmək;
- müstəqil işləmək üçün əlavə mövzu və suallar təklif etmək;
- müstəqil işin yerinə yetirilməsi qrafiki çərçivəsində MMİ və onun yekunları üzrə hesabatın əsaslandırılmış fərdi qrafikini təklif etmək;
- müstəqil işin təşkili formalarına dair öz variantlarını təklif etmək;
- müstəqil iş üçün müəllimin təklif etdiyi siyahıdan əlavə metodiki vəsaitlərdən, tədris vəsaitlərindən, layihələrdən istifadə etmək;
- müəllim tərəfindən təklif olunan və ya müstəqil şəkildə müəyyən olunan özünüyoxlama metodlarına uyğun olaraq müstəqil işin nəticələrinin yoxlanılması və özünüyoxlamadan istifadə etmək.

Magistrlərin müstəqil işi gələcək mütəxəssisin şəxsiyyətinin formalaşmasına mühüm təsir göstərməlidir. Bu magistr tərəfindən müstəqil surətdə planlaşdırılır. Hər bir magistr öz iş rejimini və hər bir fənn üzrə dərslərin məzmununun mənimsənilməsinə sərf olunan əməyin miqdarını (həcmi) müstəqil surətdə müəyyən edir. Auditoriyadankənar işi fərdi planı üzrə, öz hazırlığından, vaxtından və digər şərtlərdən asılı olaraq yerinə yetirir.

5. İKT-dən istifadə etməklə magistrlərin müstəqil işinin təşkili

Magistrlərin İKT-dən istifadə etməklə müstəqil işlərinin təşkili müasir təhsilin mühüm istiqamətlərindəndir. Bunun üçün ATM və ya ölkə səviyyəsində mərkəzləşdirilmiş formatda (ETN) müəyyən hazırlıq işləri aparılmalı, proqram-texniki və metodiki təminat məsələləri həll edilməlidir. Daha sonra magistratura təhsil pilləsində tədris aparən müəllimlər və magistrantlar bu imkanlarla tanış edilməlidir. Yalnız belə ilkin hazırlıq işləri görüldükdən sonra magistrlərin müstəqil işlərinin təşkilində İKT-dən istifadə səmərəli ola bilər. Bu məsələlər beynəlxalq təcrübədə özünü müsbət tərəfdən göstərmişdir. Əgər belə hazırlıq işləri olmadan magistrlərin müstəqil işlərinin təşkilində İKT-dən istifadə nəzərdə tutulursa, onda kafedra daxili imkanları hesabına sadə texnologiyalar hazırlayaraq müəyyən addımlar ata bilər. [3].

Magistrlərin müstəqil işlərinin təşkilində İKT-dən istifadəyə dair bəzi strategiya və yanaşmalara diqqət edək:

1. Elektron təhsil platformalarından istifadə:
 - Virtual kurslar yaratmaq, materiallar və tapşırıqları təmin etmək üçün Moodle, Google Classroom və ya Blackboard kimi platformalardan istifadə etmək.
 - Magistrin istənilən vaxt sistemə daxil olub öyrənməsi üçün onlayn mühazirələr, təqdimatlar, məqalələr və digər materialların vaxtında ATM tərəfindən yerləşdirilməsi zəruridir.
2. Vebinarlar və onlayn mühazirələr:
 - İnteraktiv öyrənmə üçün videokonfrans platformalarından (məsələn, Zoom, Microsoft Teams) istifadə edərək vebinarlar təşkil etmək mümkündür.
 - Mürəkkəb mövzuları ətraflı izah etmək üçün onlayn mühazirələrin keçirilməsi.
3. Qrup layihələri:
 - Google Sənədlər, Trello və ya Slack kimi layihələrdə əməkdaşlıq üçün müasir alətlərdən istifadə.
 - Problemləri həll etmək və bilikləri bölüşmək üçün virtual komandaların təşkili.
4. Elektron tədris materialları:
 - Materiallara çıxışı asanlaşdırmaq və onların mənimsənilməsi üçün elektron kitabların, tədris videolarının, interaktiv fəaliyyətlərin hazırlanması.
5. Qiymətləndirmə və əlaqə sistemləri:
 - Mətnlərin və ya onlayn sınaq platformalarının orijinallığını yoxlamaq üçün Turnitin (antiplagiat proqramı kimi bir sistemdir) kimi rəy və qiymətləndirmənin təmin edilməsi üçün elektron sistemlərdən istifadə.
6. Mobil Proqramlar:
 - Magistrlərə istənilən yerdə və istənilən vaxt məzmunu öyrənməyə imkan verən mobil öyrənmə proqramlarının hazırlanması və ya istifadəsi.
7. Forumlar və Sosial Şəbəkələr:
 - Problemləri müzakirə etmək və ideyaları bölüşmək üçün Reddit və ya sosial media kimi platformalarda virtual öyrənmə icmalarının olması.
8. Fərdi təlim:
 - magistr və tələbələrin fərdi ehtiyaclarına uyğunlaşa bilən, onlara fərdiləşdirilmiş

öyrənmə təcrübəsini təmin edən adaptiv texnologiyalardan istifadə.

Bu metodlardan müxtəlif kombinasiyalarda istifadə təhsil prosesini daha çevik, interaktiv edir, müxtəlif resursları magistrlər üçün əlçatan edir, onların müstəqil öyrənmələrini asanlaşdırır. [4], [5], [6].

Magistrlərin İKT-dən istifadə edərək müstəqil işlərinin təşkili onların təlimində mühüm rol oynayır, onların əsas bacarıqlarını inkişaf etdirməyə və öz fənn sahələrini daha dərinədən öyrənməyə imkan verir. İKT-dən istifadə edərək magistrlərin müstəqil işinin təşkili üçün müxtəlif üsul və vasitələr var:

1. Elektron resurslar:

- Elektron kitabxanalar və məlumat bazaları: Magistrlər öz tədqiqat mövzuları üzrə aktual məlumatları tapmaq üçün müxtəlif elektron resurslardan istifadə edə bilərlər.
- Elmi jurnallar və məqalələr: sahə üzrə bilikləri yeniləmək və ədəbiyyatın tənqidi rəylərini hazırlamaq üçün akademik resurslardan istifadəni dəstəkləmək.

2. Onlayn kurslar və vebinarlar:

- Elektron təhsil platformaları: Coursera, edX, Udacity kimi platformalardan istifadə edərək magistrlərə əlavə sahələrdə biliklərini genişləndirmək imkanı yaranır.
- Vebinarlar və Canlı Mühazirələr: Aktual məsələləri müzakirə etmək üçün ekspertlər və pedaqoqlarla onlayn tədbirlər təşkil edilə bilər.

3. Komanda işi:

- Əməkdaşlıq platformaları vasitəsilə layihələri qruplaşdırın: Google Sənədlər, Microsoft Komandaları, Slack-dən istifadə v. s. Layihələr üzərində birgə iş və fikir mübadiləsi aparmaq.
- Forumlar və Müzakirələr: Təcrübələri bölüşmək və trend mövzuları müzakirə etmək üçün virtual müzakirələr yaratmaq olar.

4. Tətbiq və proqramlardan istifadə:

- Tədqiqat Vasitələri: Magistrlərə və tələbələrə məlumatların təhlili, statistika və bu məlumatların vizuallaşdırılması üçün proqramlardan istifadə etməyi öyrətmək.
- Proqramlaşdırma və İnkişaf: Öz sahəsində problemləri həll etmək üçün proqramlaşdırma və inkişaf alətlərindən istifadə etməyi öyrət.

5. Onlayn sınaq və qiymətləndirmə sistemləri:

- Test Platformaları: Tələbələrin biliyini yoxlamaq və rəy bildirmək üçün onlayn test sistemlərindən istifadə edin.
- Elektron portfeliolar: Magistrlərin öz nailiyyətlərini və layihələrini nümayiş etdirə biləcəkləri e-portfellərin yaradılmasını dəstəkləyin.

6. Monitoring və əks əlaqə:

- Onlayn məsləhətləşmələr: Müəllimlər və mentorlarla onlayn məsləhətləşmələr üçün imkanlar təmin edin.
- Əlaqə Sistemləri: Tapşırıqlar və layihələr haqqında rəy bildirmək üçün elektron sistemlərdən istifadə edin.

Bu elementlərin inteqrasiyası magistrlərin texnoloji mənada zəngin tədris prosesində fəal iştirakını və inkişafını təmin etməklə yanaşı, on-

ların müstəqil işi üçün əlverişli mühit yarada bilər. [7]. [8].

Problemin aktuallığı. Magistr təhsil pilləsi təhsilimiz üçün nisbətən yeni sahədir. Təhsilin bu pilləsi elmi tədqiqat mövzusu olaraq da çox az tədqiq edilmişdir. Magistrlərin müstəqil işinin düzgün təşkili onların tədqiqatçı kimi formalaşmasında çox mühüm amildir. Məqalə magistrlərin müstəqil işlərinin təşkilinə, bu prosesdə İKT-nin tətbiq imkanlarına həsr edilmişdir. Bu mövzuda ölkəmizdə aparılan ilk tədqiqatdır.

Problemin yeniliyi. Məqalə təhsilin rəqəmsallaşması dövründə magistrlərin müstəqil işinin İKT üzərindən təşkili kimi yeni, az tədqiq edilmiş məsələlərə həsr edilmişdir. Məqalədə müstəqil işin təşkili üçün istifadə edilən İKT alətləri barədə də məlumat verilir.

Problemin praktik əhəmiyyəti. Məqalə magistratura təhsilinin təşkilatçıları üçün, o cümlədən təhsilin informatlaşması, təhsilin rəqəmsallaşması problemləri ilə məşğul olan tədqiqatçılar və pedaqoqlar üçün maraq kəsb edir.

Ədəbiyyat:

1. Омельяненко Н.В. Методика и организация самостоятельной работы студентов. <https://top-technologies.ru/ru/article/view?id=35669>
2. Антипина О.А. Организация самостоятельной работы студентов. <https://www.informio.ru/publications/id4676/Organizaciya-samostojatelnoi-raboty-studentov>
3. Кузьминов Я.И. Ярослав Кузьминов о цифровом будущем университетов. 2015. [Электронный ресурс, 5.03.2018]. URL: <http://www.edutainme.ru/post/Kuzminov-interview/>
4. Уваров А.Ю. Образование в мире цифровых технологий: на пути к цифровой трансформации – Изд. дом ГУ-ВШЭ, М.: 2018. – 168 с.
5. Высшее образование для XXI века: Цифровая трансформация общества: новые возможности и новые вызовы: XVI Международная научная конференция, МосГУ, 18-19 ноября 2020 г.: доклады и материалы: в 2 ч. Ч. 1. / под общ. ред. И. М. Ильинского. – М. : Изд-во Моск. гуманитар. ун-та, 2020. – 685 с. Режим доступа: <http://publications.mosgu.ru/index.php/main/catalog/book/23>
6. Əhmədov, İ.B. İsmayılova Ç., Muradova G. Ali təhsildə kompüter texnologiyaları // – Bakı: Təhsildə İKT, – 2016. №3, – s. 235-251.
7. Əhmədov, İ.B. İnnovativ Universitetdə Distant Təhsil // – Bakı: Təhsil, – 2012. № 5-6. – s. 42-57.
8. Əhmədov, İ.B. Təhsil innovasiyalarının idarə edilməsi // – Bakı: Təhsildə İKT, – 2013. № 3, – s. 158-171.

E-mail: gunay.nur1303@gmail.com

Rəyçilər: ped.ü.fəls.dok., dos. İ.B. Əhmədov, fiz.riy.ü.fəls.dok., dos. Ə.Ə. Aslanov

Redaksiyaya daxil olub: 15.11.2023